



O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING FARMONI

2024 yil « 22 » июль

№ПФ–103

Пахтачилик соҳаси корхоналарининг иқтисодий-молиявий ҳолатини яхшилашга оид чора-тадбирлар тўғрисида

Пахта-тўқимачилик кластерларининг молиявий барқарорлигини ва пахта хомашёсини чуқур қайта ишлаш узлуксизлигини таъминлаш ҳамда соҳада ҳисоб-китоб интизомини мустаҳкамлаш мақсадида:

1. Пахта-тўқимачилик кластерларини (кейинги ўринларда – кластерлар) молиявий соғломлаштиришга қаратилган қуйидаги чоралар белгилансин:

Иқтисодиёт ва молия вазирлиги ҳузуридаги Қишлоқ хўжалигини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш жамғармаси (кейинги ўринларда – Жамғарма) кредит ресурслари ҳисобидан 2023 йилги пахта хомашёсини етиштириш харажатлари учун тижорат банклари томонидан ажратилган имтиёзли кредитларни 2024 йил 1 декабрга қадар тўлиқ қайтарган кластерларга ушбу кредит бўйича фоиз тўловлари (банк маржасидан ташқари) 2025 йил 1 январга қадар Жамғарма ҳисобидан қайтариб берилади;

2023 йилги пахта хомашёсини етиштириш харажатлари учун кластерларга ажратилган имтиёзли кредитларнинг, мос равишда Жамғарманинг тижорат банкларига ажратган кредит ресурсларининг қолдиғини қайтариш муддати тижорат банкларининг ижобий хулосаси асосида 2025 йил 1 апрелга қадар узайтирилади.

2. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ҳокимлари ва қишлоқ хўжалиги вазирига:

кластерларни ташкил этиш ва қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларни уларга бириктиришда талабгорларнинг пахтачилик соҳасидаги тажрибаси, моддий ва молиявий салоҳияти инобатга олинмаганлиги;

кластер фаолияти доирасида тузилган битимлар бўйича ўз мажбуриятларини сурункали равишда бажармай келаётган, тижорат банклари олдидаги кредит қарзларини мунтазам қайтармаётган, ўз молиявий салоҳиятини инобатга олмасдан юқори кредит юқини юзага келтирган, фермерлар билан 2023 йилги пахта хомашёси учун ҳанузгача тўлиқ ҳисоб-китоб қилмаган кластерлар билан ишлаш ва тегишли чораларни кўришда сусткашлик ва масъулиятсизликка йўл қўйилганлиги;

кластерлар зиммасига турли йўналишдаги самарасиз лойиҳаларни, уларнинг тўғридан-тўғри фаолиятига боғлиқ бўлмаган тадбирларни амалга оширишни юклаш орқали кластерларнинг молиявий ҳолатига путур етказилганлиги;

электрон тарози орқали қабул қилинган пахта хомашёси ва ишлаб чиқарилган пахта толасини автоматлашган мажбурий ҳисобга олиш тизимини жорий қилиш ва уни “Агроплатформа” ахборот тизимига интеграция қилиш бўйича ишлар якунланмаганлиги кўрсатиб ўтилсин.

3. Белгилансинки, 2024 йил 1 августдан бошлаб Жамғарма кредит ресурслари ҳисобидан тижорат банклари томонидан ажратиладиган кредитлар бўйича кластерлар таъсисчиларининг шахсий кафиллиги қўшимча равишда расмийлаштирилади.

4. Қўйидагиларга розилик берилсин:

а) бўлиб-бўлиб тўлаш шарти билан сотиб олинган ва сотиб олиш қийматининг 35 фоизи ва ундан юқори қисми тўланган пахта тозалаш заводлари ва пахта қабул қилиш масканларини (кейинги ўринларда – мулкый мажмуа) жалб этиладиган кредит бўйича мулкый мажмуа сифатида гаровга қўйишга рухсат бериш. Бунда:

мулкый мажмуаларни сотиб олиш бўйича тўловларнинг қолган қисмини амалга ошириш таъминоти сифатида суғурта компаниясининг тўловни амалга оширмаслик суғурта полиси ва (ёки) учинчи шахс кафиллиги ёхуд бошқа банк кафолати тақдим этилади;

кредит қарздорлиги ҳисобига мулкый мажмуалар гаров мулки сифатида тижорат банклари тасарруфига ўтказилганда, мулкый мажмуани савдоларга чиқариш уларнинг фаолият турларини сақлаб қолиш шарти билан амалга оширилади;

б) тугатилаётган “Ўзпахтасаноат” АЖнинг мулкый мажмуаларини сотиб олиш бўйича кластерлар билан тузилган олди-сотди шартномаларида белгиланган тўлов графиги бўйича қарздорликлар муддатини бир йилга узайтириш.

5. Ҳисоб палатаси бошчилигида Бош прокуратура, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Инвестициялар, саноат ва савдо вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари, Солиқ қўмитаси, Жамғарма, тижорат банклари вакилларида иборат **Мажбуриятларни бажармаган пахта-тўқимачилик кластерларининг фаолиятини тартибга солиш бўйича ишчи гуруҳ таркиби** (кейинги ўринларда – Ишчи гуруҳ) 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Вазирлар Маҳкамаси (А. Арипов) **бир ҳафта муддатда** Ишчи гуруҳнинг асосий вазифаларини белгилаб берсин ва унинг фаолиятини мувофиқлаштириб борсин.

Ишчи гуруҳ икки ой муддатда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига амалга оширилган ишлар юзасидан ахборот киритсин.

6. Кластерларнинг тўловга қобилиятсизлиги иштирокчи сифатидаги шахснинг айби туфайли вужудга келган бўлса, кластернинг мол-мулки етарли бўлмаган тақдирда бундай шахс зиммасига унинг мажбуриятлари бўйича субсидиар жавобгарлик юклатилиши мумкинлиги маълумот учун қабул қилинсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим ҳужжатларига 2-иловага мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

8. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси ва вилоятлар ҳокимлари ҳамда қишлоқ хўжалиги вазири И.Ю. Абдурахмонов кластерларнинг пахта хомашёсини қайта ишлашдан тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришгача бўлган қувватлари самарали ишлашини таъминлаш ҳамда юзага келадиган муаммоларни бартараф этиш чораларини кўриб борсин.

Фармон ижросини назорат қилиш, ижро учун масъул вазирлик ва идоралар фаолиятини мувофиқлаштириш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н. Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг маслаҳатчиси Ш.М. Ғаниев зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти**



Ш. Мирзиёев

Тошкент шаҳри

**Мажбуриятларни бажармаган пахта-тўқимачилик кластерларининг
фаолиятини тартибга солиш бўйича ишчи гуруҳ
ТАРКИБИ**

М. Абдуллаев	–	Ҳисоб палатаси раисининг биринчи ўринбосари, Ишчи гуруҳ раҳбари
Ж. Хатамов	–	Бош прокурор ўринбосари, Ишчи гуруҳ раҳбари ўринбосари
И. Абдурахмонов	–	қишлоқ хўжалиги вазири, Ишчи гуруҳ раҳбари ўринбосари
А. Хайдаров	–	иқтисодиёт ва молия вазирининг ўринбосари
Н. Холмуродов	–	инвестициялар, саноат ва савдо вазирининг биринчи ўринбосари
С. Нишанбаев	–	ички ишлар вазирининг ўринбосари
Лавозими бўйича	–	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси ва вилоят ҳокимлари
Ж. Абдиев	–	Солиқ қўмитаси раисининг ўринбосари
А. Исроилов	–	Қишлоқ хўжалигини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш жамғармаси директори
Лавозими бўйича	–	тижорат банклари бошқаруви раислари
С. Қулмирзаев	–	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги департамент бошлиғи, Ишчи гуруҳ котиби

Изоҳ: Ишчи гуруҳ аъзолари бошқа ишга ўтган тақдирда, унинг таркибига ушбу лавозимларга янги тайинланган ёки зиммасига тегишли функцияларни бажариш юкланган шахслар киритилади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим ҳужжатларига киритилаётган ўзгартириш ва қўшимчалар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 26 февралдаги “Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва молия вазирлиги ҳузуридаги Қишлоқ хўжалигини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш жамғармаси фаолиятини тубдан такомиллаштириш тўғрисида”ги ПФ–6179-сон Фармонида:

а) 4-бандда:

учинчи хатбоши чиқариб ташлансин;

тўртинчи ва бешинчи хатбошилар тегишинча учинчи ва тўртинчи хатбошилар деб ҳисобласин;

б) 5-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“5. Қуйидагилар Жамғарманинг асосий вазифалари этиб белгилансин:

пахта хомашёси, буғдой етиштириш харажатлари ҳамда пахта хомашёси хариди якуний ҳисоб-китобларини кредитлаш;

мева, узум, сабзавот, картошка, полиз экинлари, гул, кўкатлар ва доривор ўсимликлар, маккажўхори дони, дуккакли ва мойли экинларни етиштириш харажатларини кредитлаш;

мева-сабзавот маҳсулотларини қайта ишловчи, сақловчи ва экспорт қилувчиларга етиштирилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини харид қилишда талаб этиладиган айланма маблағларни тўлдириш учун “револьвер” кредитлар ажратиш;

янги узумзорларни барпо қилиш, кўчат тайёрлаш ва “in-vitro” лабораторияларини ишга тушириш лойиҳаларини амалга ошириш учун тижорат банкларига кредит ресурсларини жойлаштириш;

ички бозорда дон ва нон маҳсулотлари нархлари барқарорлигини таъминлаш учун зарур ҳажмдаги буғдойни бозор нархларида харид қилиш ва биржа савдоларига қўйиш;

замонавий ва юқори унумли қишлоқ хўжалиги техникаларини имтиёзли лизинг шартларида етказиб беришни молиялаштириш;

Ўзбекистон Республикаси республика бюджетидан ажратилган маблағлари ҳисобидан қишлоқ хўжалиги техникаси лизинг ёки кредит шартларида харид қилинганда уларнинг фоиз харажатлари, шунингдек, қишлоқ хўжалиги техникаси ва лазерли қурилмага эга автоматлаштирилган ер текислаш агрегати қийматини қисман қоплаш учун субсидия бериш;

тижорат банкларига жойлаштирилган мақсадли кредит ресурслари ва қарз маблағларидан фойдаланишни мониторинг қилиш;

қишлоқ хўжалигини молиялаштириш ва ҳисоб-китоб тизимини рақамлаштириш учун замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш;

ривожланган хорижий давлатларнинг аграр соҳани молиялаштириш бўйича тажрибасини ўрганиш ва уларни мамлакатимизда жорий қилиш”;

в) 6-банднинг “б” кичик банди иккинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“пахта хом ашёси, буғдой, мева, узум, сабзавот, картошка, полиз экинлари, гул, кўкатлар ва доривор ўсимликлар, маккажўхори дони, дуккакли ва мойли экинларни етиштириш харажатларини ҳамда пахта хомашёси хариди якуний ҳисоб-китобини кредитлаш, шунингдек, мева-сабзавотларни қайта ишловчи, сақловчи ва экспорт қилувчиларга етиштирилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини харид қилишда талаб этиладиган айланма маблағларни тўлдириш учун “револьвер” кредитлар ажратиш ҳамда янги узумзорларни барпо қилиш, кўчат тайёрлаш ва “in-vitro” лабораторияларини ишга тушириш лойиҳаларини амалга ошириш учун тижорат банкларига ресурс жойлаштириш”;

г) 13-банднинг иккинчи хатбошисидаги “Жамғарма томонидан компенсация ва субсидияларни тўлаш Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг буюртмалари асосида” сўзлари “Жамғарма томонидан субсидия тўлаш Иқтисодиёт ва молия вазирлигининг “Субсидиялар” портали орқали” сўзлари билан алмаштирилсин;

д) 1-илованинг матни қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

**“Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва молия вазирлиги
ҳузуридаги Қишлоқ хўжалигини давлат томонидан
қўллаб-қувватлаш жамғармаси кенгашининг**

ТАРКИБИ

1. Ж.А. Қўчқоров – Бош вазир ўринбосари – иқтисодиёт ва молия вазири, *Кенгаш раиси*

2. Ш.М. Ғаниев – Ўзбекистон Республикаси Президентининг маслаҳатчиси, *Кенгаш раисининг ўринбосари*

3. Ж.А. Ходжаев – Бош вазир ўринбосари

4. И.Ю. Абдурахмонов – қишлоқ хўжалиги вазири

5. А.А. Хаитов – Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши раиси

6. А.А. Исроилов – Иқтисодиёт ва молия вазирлиги ҳузуридаги Қишлоқ хўжалигини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш жамғармасини бошқариш департаменти директори, *Кенгаш котиби*”;

е) 2-иловадаги “Қишлоқ хўжалигини техника билан жиҳозлашни молиялаштириш шуъбаси 2” блоки “Қишлоқ хўжалигини техника билан жиҳозлашни молиялаштириш бўлими 2” блоки билан алмаштирилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 12 декабрдаги “Қишлоқ хўжалигида эркин бозор муносабатларини янада ривожлантиришнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ–205-сон Фармони 5-бандининг “б” кичик банди биринчи хатбошисидаги “кластерларга” сўзи “кластерлар ҳамда пахта хомашёсини қайта ишлаш ва ип калава ишлаб чиқариш занжирига эга тўқимачилик корхоналарига” сўзлари билан алмаштирилсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 19 июндаги “Қишлоқ хўжалигини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш харажатларини молиялаштиришнинг узлуксизлигини таъминлаш тўғрисида”ги ПФ–98-сон Фармонининг 1-бандидаги “12 ой” сўзлари “24 ой” сўзлари билан алмаштирилсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 6 мартдаги “Пахтачилик соҳасида бозор тамойилларини кенг жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ–4633-сон қарори 2-банди “б” кичик бандининг биринчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“б) республиканинг барча ҳудудларида фермер хўжалиklarининг ихтиёрий кооперациялари ташкил этилади”.

5. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 6 мартдаги “Ғалла етиштириш, харид қилиш ва сотишга бозор тамойилларини кенг жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ–4634-сон қарорининг 6-банди “а” кичик банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“а) Жамғарма кредит ресурслари ҳисобидан тижорат банклари томонидан фермер хўжаликлари, ижара ҳуқуқи мавжуд бўлган ер участкасида буғдой етиштирувчилар ва уруғчилик хўжалиklarининг буғдой етиштириш харажатларини кредитлаш учун 12 ой муддатгача буғдойнинг норматив ҳосилдорлиги умумий қийматининг:

40 фоизгача йиллик 10 фоизда (шундан, банк маржаси 2 фоиз);

50 фоизгача йиллик 12 фоизда (шундан, банк маржаси 2 фоиз) кредитлар ажратилади.

Бунда фермер хўжаликлари, ер майдонларига эгалик қилиш ҳуқуқи бўлган буғдой етиштирувчилар ва уруғчилик хўжаликлари агротехник тадбирлардан келиб чиқиб, кредит маблағларидан эркин фойдаланади ҳамда моддий ресурслар етказиб берувчиларни ихтиёрий танлайди”.

6. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 5 апрелдаги “2023 йилда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш, қайта ишлашни кенгайтириш ва қўллаб-қувватлашнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ–113-сон қарорига 4-илованинг 20-позицияси “Ижро муддати” устунисидаги “2023 йил” сўзлари “2023–2026 йиллар” сўзлари билан алмаштирилсин.

